

פנינים יקרים אמרות טהורות והדרכות ישרות שנשמעו מפי מזן רבינו ראש הישיבה שליט"א

פרשת חיי שרה – תשפ"ב
פרשת וירא תשפ"ג

פרשת חיי שרה תשפ"ג
גליון ג'

בנשיאות מזן רבינו ראש הישיבה שליט"א

פרשת חיי שרה – סעודת הקל תפוחין

בענין מה שרימז אליעזר לרבקה בנתינת התכשיטים על ידה

ויקח נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם. נראה דכיון שרבקה לא היתה מזרע אברהם היה אליעזר צריך לגיירה, על כן רמז לה אליעזר בנתינת תכשיטים על שני לוחות הברית ועשרת הדברות, והוסיף במשקל בקע משקלו אינם קלים כלל לקיימם. וכיון שאף על פי כן קבלה עליה, אמר לה ויתן לו את כל אשר לו, ופירש"י שטר מתנה הראה להם, והיינו שהודיע לה שכר מה שתקבל בזה שתתגייר ותקבל עול מצוות, ותינשא לאותו צדיק.

חשוב כל כך, ומה ראה על ככה לרמז דבר זה בפרט זה.

ונראה הביאור בזה דכיון שרבקה לא היתה מזרע אברהם היה אליעזר צריך לגיירה, ואמרו בגמרא (במות דף מז.) תנו רבנן גר שבא להתגייר בזמן הזה אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים דחופים סחופים ומטורפין ויסורין באין עליהם, (ונפסק להלכה בשו"ע יו"ד סי' רסח ס"ב), על כן לפני שלקחה אליעזר רמז לה שתדעו שלהיות מבני ישראל אינו קל כלל וצריך לקיים את שני לוחות הברית ועשרת הדברות, והדברים האלו בקע משקלה אינם קלים כלל לקיימם, ומכיון שאף אחר ששמעה את הקושי שיש בקיום המצוות עדיין עומדת בנאמנותה והרי היא מקבלת עליה את מצוות השי"ת וברצונה להכנס תחת כנפי השכינה, מכיון שכך איתא (שם, ומקורו בגמרא שם) וכשם שמודיעין אותו ענשן של מצות כך מודיעין אותו מתן שכרן, על כן אמר לה ויתן לו את כל אשר לו (כד לו), ופירש"י (ד"ה ויתן לו) שטר מתנה הראה להם, שהודיע לה שכר מה שתקבל בזה שתתגייר ותקבל עול מצוות, ותינשא לאותו צדיק.

הדברות שבהן. ויש לתת לב מהו סיבת הדבר שאליעזר נתן לה דייקא לרמז לה עתה מעניינים אלו, וכן דבר נפלא שרואים שאליעזר רימז לה את עשרת הדברות במשקל הצמידים, שהוא דבר הנראה כאינו

ויקח נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם (כד כב). ופירש"י בקע, רמז לשקלי ישראל בקע לגלגלת. ושני צמידים, רמז לשני לוחות מצומדות. עשרה זהב משקלם, רמז לעשרת

מרכז מוסדות שומרי אמונים בארה"ק

מיסודו וע"ש רביה"ק בעל החוקי חיים ז"ע • בנשיאות נכדו מזן ראש הישיבה שליט"א
קרית שומרי אמונים עיד"ק ירושלים תובכ"א

ענבי דהגפן בענבי דהגפן

בעידן רחוקותא, נשנר צנא דברכתא, קדם רב פעלתא, ה"ה ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקרא, אשר בצדקה וחסד מפ' שמו לתהילה, בקרב כל בני הקהילה, איש חיל ורב פעלים, נודע בשערים מעשיו הדגולים, מוכתר בכל מידה ומעלה, כשמן הטוב שמו יעלה, העומד לימינו של מר"ש בכל עת וזמן במסירות נאמנה

ה"ה יפה פרי תואר ידידנו הנעיד הנכבד מאוד נעלה

הרה"ח ר' יואל גוטמאן שליט"א

אב"י בבארא פארק

לרגל השמחה השרויה בארמנות אהלו שמחת נישואי בתו הכלה המחוללה תחי' עב"ג שיחי' במז"ט ובשטזמ"צ

נברכם בשם כל קדל'א, בני החיל'א, אנשי שלומינו בני החבר'א, שיהא רעוא מן קדם שמיא, שהזינונו עילה יפה לתפארת המשפחה הרוממה ויזכו הם וב"ב לזכות ממש ומכל יוצ"ח רב תענוג ועדת רוח דקדושה, בברכה משלשת, כפולה ומכופלת, שדעי תלת מילי מעליא, די במולא תליא, בני ברוכי, חי ארוכי, ומוזני חיוד, על ביתכם תמיד יפרידו, ויהיה תפארת בניס במידה גרושה, מתוך דרבת הדעת ועדת דקדושה, אשר ועושר מעת הלקבם לעולמים, ואורך ימים בטוב ובענינים חיים וקיימים.

בברכת אחים נאמנה

רבנן ותלמידיהון הנחלת המוסדות

פרשת חיי שרה – סעודת רעוא דרעוין

בביאור גנות מדת הקנאה ושבח מדת עין הטובה

בינו שנות דור ודור –
רוב צרות היה מפני הקנאה

עין טובה ותולהו מפני סיבת אחרים וכולם
אשמים בדבר חוץ ממנו.

ואם נתבונן נראה שרוב הצרות לכלל ישראל באו מכח חטא הקנאה וחוסר טובת עין אחד בשני, ראש וראשון השורש לכל הצרות וההתערבות רע בטוב על ידי זוהמת הנחש שהחטיא את אדם וחווה, היה על ידי שנתקנא הנחש באדם הראשון, וכדאיתא בגמרא (סנהדרין דף נט:): רבי יהודה בן תימא אומר, אדם הראשון מיסב בגן עדן היה, והיו מלאכי השרת צולין לו בשר ומסננין לו יין, הציץ בו נחש וראה בכבודו ונתקנא בו, וכן קין והבל היה מחמת הקנאה שהיה (לעיל ד' ד) וישע אל הבל ואל מנחתו, וכדאיתא בפרקי דרבי אליעזר (פכ"א) רבי צדוק אומר נכנסה קנאה ושנאה גדולה בלבו של קין על שנרציית מנחתו של הבל, וכן הארכנו בשבוע העצלי"ט בענין ישמעאל אשר נתקנא ביצחק ולכן היה מצחק את יצחק (לעיל כא ט), וכמ"ש ברש"י (שם שם י"ד) עם בניו שהיה מריב עם יצחק על הירושה ואומר אני בכור ונוטל פי שנים, ויוצאים בשדה ונוטל קשתו ויורה בו חצים, (ועיין עוד בתוספתא סוטה ו ה, וכן מפורש לשון זה בכותבי מאמר ב יד), שרצה להוריד את יצחק ממדרגתו על ידי מדת הליצנות והקריירות לקררו מחמימות המצוה שהכניס בו אביו, וכן המחלוקת בין יעקב ועשיו התחיל במה שקנא עשיו את יעקב על הברכות שברכו יצחק, וכמו שנאמר (לקמן כו מא) וישטם עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו, ובהמשך להבדיל אלף אלפי הבדלות מהנ"ל רואים שסיבת ירידתם של ישראל למצרים היה מפני הקנאה כדאיתא בגמרא (שבת דף ט') בשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים, וכן חורבן בית המקדש הראשון היה מפני הקנאה וכמבואר במדרש (ויק"ד יז א) שבא הקדוש ברוך הוא אל הכהן ירמיה ואמר לו כנגע נראה לי סמל הקנאה בקירות הבית, עי"ש במדרש.

עוד זאת רעה גדולה גורמת הקנאה אשר מתוך זה בא לאדם לשנוא את חברו אף אם לא עשה לו שום רעה, רק מחמת שמקנא בלבו על הצלחתו, ודבר זה חמור ביותר כי מי ששונא אדם מחמת מעשיו, הרי הוא שונא את המעשים שעשה חברו, אבל כששונא את האדם ללא סיבה הרי זה פירוד פנימי שיש בין לבות בני ישראל, וזה הנקרא שנאת חנם, והוא היה הגורם וסיבת חורבן בית שני איתא בגמרא (יומא דף ט:): מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב, מפני

קנאת האדם ברעהו מגונה מאוד ואם נתבונן נראה שרוב הצרות לכלל ישראל באו מחטא זה; א. ההתערבות רע בטוב על ידי זוהמת הנחש. ב. הריגת קין את הבל. ג. ישמעאל שהיה מצחק את יצחק ד. המחלוקת בין יעקב ועשיו. ה. סיבת ירידתם של ישראל למצרים ו. חורבן בית המקדש הראשון והשני.

ומצד שני כשיש לאדם את מידה טובה זו שנוהג טובת עין לזולת הוא מביא על עצמו טובות רבות וחסדים מרובים, אף בדברים שבראש השנה לא נחתם שיבואו אליו, והיינו כי הנהגה מיוחדת יש על המתנהג כמדה זו כמו שאמרו כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, ולכן אף שעל פי דין אין צריך לבוא אליו השפעה מסיימת, אך אם מעביר על מדותיו, אזי אין בו הנהגה של דין וניתן לו לפנים משורת הדין. וזהו מה דאיתא כל המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה, היינו כיון שהוא צריך לאותו דבר ומעביר על מדותיו ומתפלל בעד חברו ולא על עצמו, כיון שכן יש בו הנהגה במיוחדת והוא נענה תחילה, אף אם לא נגזר עליו כן מראש השנה.

ואם נהיה שונאים זה את זה נמצא שמה שברכתי אותך תהפך עלי לקללה, לכן ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה, ונהיה אוהבים זה לזה וא"כ לא תירשני.

כל צדקה וחסד שעובדי כוכבים עושין – אינו אלא להתגדל בו

נמצא שמה שרצה לכן לעשות שלום בינו לבין יעקב לא היה לשם סיבת שנתעורר בו מדת הרחמנות ורצה לחיות עם יעקב באחוה ורעות, אלא מפני שראה והבין בדעתו שבעת הזאת כדי שלא יוכל יעקב לרשת אותו עדיף לו להיות בשלום עם יעקב, ומה שרצה להיות טוב לשני היינו אך ורק כי רוצה להיות טוב לעצמו, וכענין זה חזינן בגמרא (בבא בתרא דף ט') וחסד לאמים חטאת (משלי יד לד), כל צדקה וחסד שאומות עובדי כוכבים עושין חטא הוא להן שאינן עושין אלא להתגדל בו, והיינו שכך הוא דרכם של אומות העולם שאף במעשיהם הטובים אינם אלא מתכוונים לראות מה הם יוציאו ממעשה הטוב הזה, ואינם חושבים מה יהנה הקב"ה ממעשה זה.

העיקר רואים מכאן את מידת הרשעים אשר אינם יכולים לנהוג עין טובה אצל סביבו ולראות את הצלחתו, אלא כל דבר שיש בו הצלחה סוברים ששייך רק להם, ומצד השני בהיפך של הצלחה בזה נוהג בו

אחותנו את היי לאלפי רבבה וירש זרעך את שער שונאיו (כד ט). על הפסוקים בפרשת ויצא במה שאמר לכן בעת בריחת יעקב אבינו מעמו, אחר שמשש כל כלי יעקב ולא מצא דבר שנגב מביתו, וטען לו יעקב את מסירתו בעת עבודתו עם צאנו, ומה שהחליף לו משכורתו עשרת מונים, וכתשובה על כל זאת ענה לכן הדברים האלה, וכן נאמר שם (לא מג-מד) ויען לכן ויאמר אל יעקב וגו' וכל אשר אתה רואה לי הוא וגו' ועתה לכה נכרתה ברית וגו'. והקשה מרנא החתם סופר זיע"א מהו טענת לכן וכל אשר אתה רואה לי הוא, הרי עתה חיפש ומישיש ולא ראה מאומה מביתו, וכן יש לדייק מה שאמר ועתה נכרתה ברית, מהו השייכות למה שאמר קודם לזה שלפי טענתו כל מה שנמצא שם שייך אליו האם מפני כך צריך לכרות ברית. ותירץ החת"ס שלכן התכוון באומרו וכל אשר אתה רואה לי הוא, היינו שכל מה שנתברך בצאצאיו ועשירתו הכל הוא מכח ברכתו שבירך את רבקה אחותנו את היי לאלפי רבבה, ומבאר עוד על פי דרך זה, שזהו ג"כ טענת בני לבן שאמרו (בראשית לא א) ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה, שסברו שמולו וברכתו של יעקב הוא מברכת אביהם. ונתכוון לבן שמאחר שכל מה שאתה רואה הוא מברכתי שנתקיימה, מעתה אני מתיירא שמא תתקיים גם סוף הברכה וירש זרעך את שער שונאיו,

יצחק, וכמו שפירש"י לעיל בפרשת וירא (כא א, ד"ה וה' פקד) ע"פ מה דאיתא בגמרא (בבא קמא דף צב.) וז"ל סמך פרשה זו לכאן ללמדך שכל המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה, שנאמר (לעיל כ יז) ויתפלל וגו' וסמך ליה וה' פקד את שרה שפקד כבר קודם שרפא את אבימלך, וכאשר האדם הולך בדרך זה ונעשה מתלמידיו של אברהם אבינו ונוהג בחברו בעין טובה (ע"ן מסכת אבות פ"ה מ"ט), ומתפלל להצלחתו הרי מביא על עצמו אותם ההשפעות ועוד תחילה קודם לחברו, ואם ח"ו להיפך אזי הוא מונע מעצמו כל הטובות האלה.

שהיתה בו שנאת חנם, ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות עבודה זרה גלוי עריות ושפיכות דמים, הרי לנו את חומר האיסור לשנוא את חברו בחנם מחמת קנאתו בו, שהוא שקולה נגד ג' עבירות חמורות.

מדה טובה מרובה – ההשפעות שזוכה הנוהג טובת עין בחברו

אמנם מצד שני כשיש לאדם את מידה טובה זו שנוהג טובת עין לזולת הוא מביא על עצמו טובות רבות וחסדים מרובים, וכן אנו רואים מדה זאת אצל אברהם אבינו, אשר התפלל בעד אבימלך לרפאותו, ומיד אחר כך נושע שנולד לו

ענין הקנאה מצוי אצל כל אחד ואחד אם אצל בחורים שלומדים יחדיו ומתמודדים זה עם זה, או אצל אברכים שלומדים יחדיו, ואצל בעלי מלאכה, וצריך האדם להתגבר על היצר הרע בזה ויידע כי אדרבה מזה שינהג עין טובה לחברו ויתפלל להצלחתו באמת, יראה מזה הצלחה לעצמו, וביתר שאת אם יעזור לחברו בפועל ממש – יראה ישועות גדולות ממש, וזאת כי אף שיש אופנים שאכן נפסק בראש השנה שלא יבוא אליו השפעה מסוימת, אך כל זה הוא מכח ההנהגה של מלך במשפט יעמיד ארץ, והיינו שהוא היה מחמת מעשיו הטובים ומה שדקדקו אחריו לראות אם ראוי לקבל הדבר הטוב ההוא. אך כיון שראו אותו מעביר על מדותיו, כיון שכן מתעורר ההנהגה השניה ומעבירין על כל פשעיו, כמו שכתב בספ"ק קדושת לוי (ריש פרשת שופטים) כל איש ילמד את עצמו להתנהג לשפוט את העם משפט צדק, ללמד צדקה וזכות על כל זרע ישראל, ואז האדם מעורר השער של מעלה, ועל ידי זה יוצא בדין וזכאי במשפט של מעלה, כי במדה שאדם מודר מודרין לו ע"ל, ובכח מדה טובה זו יזכה שואך טוב וחסד ירדפו לו כל ימי חייו, מכח מה שמעביר על מדותיו. ובזכות אהבת חנם יעזור לנו השי"ת ויגאלנו גאולת עולם מתוך רחמים וחסדים מגולים במהרה בימינו אמן.

כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו

אלא אתה אבינו מלכנו למענך רחם עלינו וירדו גשמים, הווי מרנני רבנן, יצתה בת קול ואמרה לא מפני שזה גדול מזה אלא שזה מעביר על מידותיו וזה אינו מעביר על מדותיו, והקשה כיון שאמרו אלא שזה מעביר על מידותיו וזה אינו מעביר על מדותיו, הרי נתבאר שהיה גדול ממנו בגלל שיש לו מעלה גדולה זו, עד שאמרו על מעלה יתירה זו בגמרא (ראש השנה דף יז.) כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, ותיירץ שרבי אליעזר היה מתלמידי בית שמאי שהם נקטו שדרך התורה היא לילך בקפדנות, משא"כ רבי עקיבא היה מתלמידי בית הלל שסברו שדרך התורה היא להתנהג בוותרנות. נמצא ששניהם הלכו בדרך הישרה ולא היה שום חסרון במה שרבי אליעזר היה פחות מעביר על מדותיו, ואעפ"כ נענה תפילתו של רבי עקיבא יותר מפני שהנהגת הקב"ה היא במדה נגד מדה ולאדם המעביר על מדותיו גם הקב"ה מעביר מדת הדין מעמו, וכיון שרבי עקיבא מעביר על מדותיו היה, אף שאינו חשוב יותר, מכל מקום לתפילתו אי אפשר להשיב ריקם.

וענין זה מצינו כאשר הקב"ה בא לדון את ישראל בראש השנה, וכמו שכתב בספ"ק קדושת לוי (ריש פרשת שופטים) וז"ל שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך, רצה לומר שאתה בעצמך תתקן ותכין המשפט של מעלה על ידי שעריך, והוא השערים שלך שאתה עושה ומעורר במעשיך. וזהו ושפטו את העם משפט צדק, רצה לומר כל איש ילמד את עצמו להתנהג לשפוט את העם משפט צדק, ללמד צדקה וזכות על כל זרע ישראל, ואז האדם מעורר השער של מעלה, ועל ידי זה יוצא

טעם ההשפעות שהקב"ה משפיע

ובאמת יש לעיין בדבר זה שהרי נפסק ונחתם מראש השנה לכל אחד מה יקרה עמו כל השנה ומה מוזמן בשבילו, ומה נתחדש בעת שהתפלל בעד חברו שאנו אומרים שנענה תחילה וממ"נ אם נחתם שיקבל, אזי מה נתחדש בעת שהתפלל, ואם אינו מיועד אליו השפעה זו האיך נפעל עתה הכח שיקבל ההשפעות. אלא הכוונה בזה שלפעמים הנהגת השי"ת שההשפעות הטובות שנחתמו לו לאדם מותנה בתנאי שהאיש ינהג בו בענין ההוא שנגזר עליו בעין טובה, וזאת עושה על ידי שרוצה שחברו יוושע בענין זה, ומקווה שיהיה לו השפעה זו, לכן רק אחר שהתפלל בעד חברו על הדבה, אזי הוא נושע ונענה תחילה. נמצא שההשפעות והטובות שיש לאדם תלויה במדת העין טובה שיש לו שיהיה טוב לחברו, ונמצא לפי זה דבר מבהיל, כי לפעמים יכול להיות שבמה שחסר לו ברצון שיהיה לחברו כל טוב, סותם את צינור ההשפעות וגורם רעה לעצמו, וברגע שמתגבר על מידותיו פותח את הצינורות ומשפיע לעצמו כל טוב.

ביאור הגאון רבי ישראל סלנטר בגמרא תענית

וכענין זה ביאר הגאון רבי ישראל סלנטר זיע"א (בספרו אור ישראל סימן כח) במה שאמרו בגמרא (תענית דף כה:) מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה, ירד רבי עקיבא אחריו ואמר אבינו מלכנו אין לנו מלך

הטובים ומה שדקדקו אחריו לראות אם ראוי לקבל הדבר הטוב ההוא. אך כיון שראו אותו שהשפעה ההוא - הוא צריך לאותו דבר אך מעביר על מדותיו ומתפלל בעד חברו, כיון שכן מתעורר ההנהגה השניה ואך טוב וחסד ירדפו לו כל ימי חייו, מכח מה שמעביר על מדותיו.

ודבר זה מצוי מאוד אצל בחורים שלומדים יחדיו ומתמודדים זה עם זה, או אצל אברכים שלומדים יחדיו, או אפילו אצל בעלי מלאכה, וצריך האדם לדעת שאדרבה מזה שינהג עין טובה לחברו ויתפלל להצלחתו, ומה עוד אם יעזור לחברו בפועל יראה מזה הצלחה לעצמו, ובזכות אהבת חנינם יעזור לנו השי"ת ויגאלנו גאולת עולם מתוך רחמים וחסדים מגולים במהרה בימינו אמן.

בדין וזכאי במשפט של מעלה, כי במדה שאדם מודד מודדין לו (סוטה דף ח:) עכ"ל.

הקב"ה מנהיג את העולם בב' סוגי הנהגות

יוצא לנו מזה כי להקב"ה יש שני הנהגות אשר בו מנהיג את העולם. ההנהגה אשר מלך במשפט יעמיד ארץ, במדת הדין לכל אחד כפי מעשיו שעשה. והנהגה מיוחדת אשר אמרו בגמרא (ראש השנה דף יז.) כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו. ואם כן מיושב שפיר האיך יכול להיות שנענה תחילה כי אף שיש אופנים שאכן נפסק בראש השנה שלא יבוא אליו השפעה מסוימת, אך כל זה הוא מכח ההנהגה של מלך במשפט יעמיד ארץ, והיינו שהוא היה מחמת מעשיו

פרשת וירא - תשפ"ג

החזקת תלמידי חכמים מסוגל שיהיו צאצאיו תלמידי חכמים

כל זה הוא כאשר האדם מתפלל, אך כאשר האדם פועל עבור חברו גדול המעשה שעושה השתדלות עבור חברו, בידו לפעול עבורו ישועה שלימה, והנה כל אחד חפץ בבנים תלמידי חכמים והוא צריך לאותו דבר, ועל כן בוודאי כאשר אנשים מחזיקים ידי ישיבות בית שמגדלים בו תורה לצעירי הצאן, והוא גם צריך לאותו דבר בבנים תלמידי חכמים, אזי בהחזקתו את התורה יהיה לו הוא נענה תחילה בישועה שלימה בענין זה, יותר מהמתפלל בעד חברו, (עיין בגמרא סנהדרין דף קב: אחאב וותרן בממונו היה ומתוך שהנהגה תלמידי חכמים מנכסיו כיפרו לו מחצה, ובמהרש"א שם, ומש"כ בעל החפץ חיים זיע"א בספרו שם עולם פרק טו - שבאמת נפעל הכל בהחזקת תלמידי חכמים).

ומענין זה כתב המהרי"ל צינץ בספרו קומץ המנחה (פרשת קרח ד"ה והנה מובן) שעל כן אמרו בגמרא (נדרים דף פא.) הזהרו בבני עניים שמהן תצא תורה, ר"ל שעל ידי שתעשה השתדלות לחבירך העני שיהיה בנו תלמיד חכם, הוא נענה תחילה שירוה רוב נחת מצאצאיו, ואם כן יהיו שניהם תלמידי חכמים ויגדיל תורה ויאדיר.

אמרו במדרש דתפילה עושה מחצה, ואמרו כל המתפלל בעד חברו הוא נענה תחילה. ואפשר כי אף שהמתפלל בעד חברו נפעל עבורו מחצה מהישועה, אמנם כל זה הוא כאשר האדם מתפלל, אך כאשר האדם פועל ממש עבור חברו בידו לפעול עבורו ישועה שלימה, ונמצא שכאשר מחזיקים בית שמגדלים בו תורה, אזי הוא נענה תחילה בישועה שלימה בענין זה, וזכה לבנים תלמידי חכמים.

וסמך ליה וה' פקד את שרה שפקד כבר קודם שרפא את אבימלך. הנה אמרו במדרש (ויקרא רבה פ"י ה) דתפילה עושה מחצה, נמצא כאשר האדם מתפלל בעד חברו נפעל עבורו מחצה מהישועה, אמנם

וד' פקד את שרה כאשר אמר וגו' (כא) א' פירש"י (ד"ה וה' פקד) וז"ל סמך פרשה זו לכאן ללמדך שכל המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה, שנאמר (לעיל כ יז) ויתפלל וגו'

לקבלת העלון באימייל: KOLHACHUTZER@GMAIL.COM

להארות והערות: נא להשאיר הודעה במספר המערכת:

079-520-5294